

Rowe, Wilbert Berton
Lance Corporal
The Calgary Highlanders
Royal Canadian Infantry Corps
B – 119864

Wilbert Berton Rowe is geboren op 24 april 1925 in Little Current op Manitoulin Island, Ontario. Hij is het derde kind van Henry Edgar (Ted) Rowe en Lily Adaline McVey. Wilbert heeft twee oudere broers, Elmer en Clarence. Eén broertje, Harold Edgar (ook overzee in dienst in het Canadese leger) en één zusje, Edna Adeline. Het gezin bezoekt de United Church of Canada.

Tot Grade 8 gaat Wilbert naar school, hij is dan 15 jaar. Hierna gaat hij werken op de familieboerderij.

Op 2 december 1943 meldt Wilbert zich in Toronto, Ontario, aan voor actieve dienst in het Canadese leger. Hij is dan 18 jaar oud, vrijgezel en woont nog bij zijn ouders.

ITEMS 17, 18 AND 19 WILL NOT BE COMPLETED UNLESS A MAN ENLISTS FOR GENERAL SERVICE ANYWHERE.

DECLARATION TO BE MADE BY MAN ON ATTESTATION

I, Wilbert Berton Rowe, hereby engage to serve in any Active Formation or Unit of the Canadian Army so long as an emergency, i.e., war, invasion, riot or insurrection, real or apprehended, exists, and for the period of demobilization after said emergency ceases to exist, and in any event for a period of not less than one year, provided His Majesty should so require my services.

Date 2nd December 1943 Wilbert Berton Rowe
 (Signature of Recruit)

OATH TO BE TAKEN BY MAN ON ATTESTATION

I, Wilbert Berton Rowe, do sincerely promise and swear (or solemnly declare) that I will be faithful and bear true allegiance to His Majesty.

Witness Harriett Ed Wilbert Berton Rowe
 (Name) (Rank) (Signature of Recruit)

19. The above named recruit has made and signed the declaration and taken the oath before me.

at Ontario, Canada this 2nd day of December 1943

W. H. H. H. (Signature of Magistrate, Justice or Attesting Officer.)
 (Office or Rank and Unit or appointment)

N.B.—ATTENTION IS DRAWN TO THE FACT THAT ANY PERSON WILFULLY MAKING A FALSE ANSWER TO ANY OF THE ABOVE QUESTIONS IS LIABLE TO A PENALTY OF SIX MONTHS' IMPRISONMENT.

O. H. F. COMPLETED **FINGERPRINTED** **M.D. 2 NOM. ROLL** **DEC 9 1943** 2

THIS SOLDIER WILL NOT BE 19 YEARS OF AGE WITHIN 24 HOURS

Na zijn aanmelding wordt Wilbert medisch gekeurd. Uit deze keuring blijkt dat hij een gezonde jongeman is met blauwe ogen en donkerbruin haar. Hij is 1.80 m lang en weegt 77kg. Onder zijn rechter sleutelbeen heeft hij een moedervlek.

Wilbert begint zijn militaire loopbaan als Gunner in het artillerie trainingscentrum te Petawawa, Ontario. Op 14 mei 1944 wordt hij overgeplaatst naar Camp Debert, Nova Scotia. Op 25 juni gaat Wilbert aan boord van een schip dat hem naar het Verenigd Koninkrijk verscheept. Hier wordt hij als Private ingedeeld bij de The Winnipeg Grenadiers. Wilbert verblijft relatief kort in Engeland. Op 31 augustus 1944 maakt hij de oversteek naar het vasteland en komt een dag later aan in Frankrijk. Op 4 september wordt hij ingedeeld bij het regiment Calgary Highlanders.

De Calgary Highlanders, sinds 6 juli 1944 actief aan het front in Frankrijk, zijn op dat moment in Dieppe.

Dieppe is voor veel Canadese strijders een zwarte bladzijde in de geschiedenis. In augustus 1942 zijn hier tijdens Operatie Jubilee meer dan 900 Canadese soldaten om het leven gekomen. Op de Canadese begraafplaats, die tijdens de bezetting al die jaren is bijgehouden door de inwoners van Dieppe, houden de Calgary Highlanders op 3 september 1944 een herdenkingsdienst.

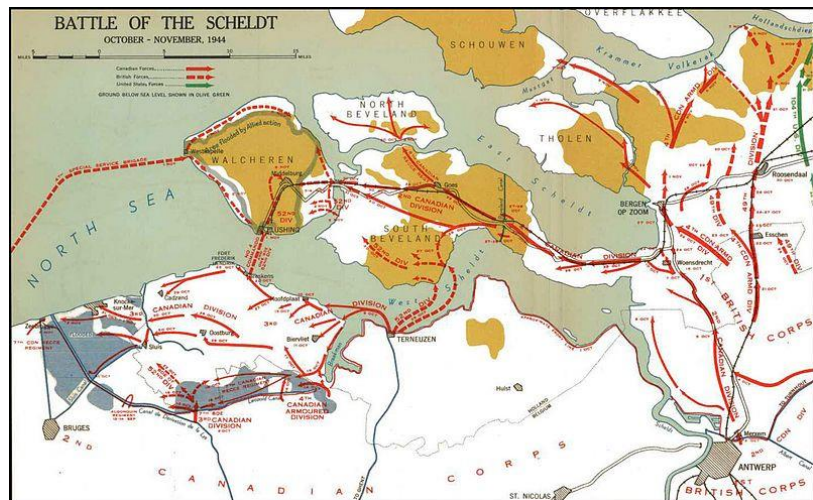
Wilbert is onderdeel van een grote versterkingseenheid. Die is broodnodig. In de weken voor de aankomst in Dieppe hebben de Calgary Highlanders enorme verliezen geleden, onder andere langs de Seine in Frankrijk.

De rust in Dieppe is van korte duur. In de vroege ochtend van 5 september, het regent pijpenstelen en het is koud, worden ze per truck vervoerd naar Montreuil, zeventig kilometer ten zuiden van Duinkerke. Duinkerke en omgeving wordt door de Duitsers zwaar verdedigd. En de Calgary Highlanders, met Duinkerke in zicht, vechten van boerderij naar boerderij onder constant artillerievuur. Het is gevaarlijk en deprimerend. Het lukt uiteindelijk niet om Duinkerke in te nemen. Op 18 september vertrekken de troepen per truck vanuit Loon Plage naar Antwerpen, op 4 september ingenomen door de Britten, door de velden van Ieper die nog duidelijk de sporen dragen van de Eerste Wereldoorlog. Duinkerke zal tot het einde van de oorlog in handen blijven van de Duitsers. Wilbert is met zijn regiment op weg naar de Slag om de Schelde.

Drie dagen krijgt het regiment wat rust. Vanuit Antwerpen, België, vechten de Calgary Highlanders zich over het Albertkanaal, het begin van de Slag om de Schelde, naar het Turnhoutkanaal richting Eindhoven, Nederland, waar ze verblijven tot 3 oktober 1944. Ook nu is de rust van korte duur. Vanaf 7 oktober wordt het regiment ingezet bij de Slag om Hoogerheide.

Twee-en-zeventig uur wordt er op gruwelijke wijze gevochten. De Calgary Highlanders verliezen die dagen 30 manschappen. Wilbert en zijn regiment krijgen na 10 oktober vier dagen rust. Wilbert wordt op 11 oktober bevorderd tot Lance Corporal. In de middag van 14 oktober vertrekken ze opnieuw richting Woensdrecht. Ze verblijven een week op hun positie, drie kilometer ten zuidwesten van Woensdrecht. Tijdens deze dagen staat het regiment op scherp, maar blijft het relatief rustig. De laatste dag in het veld maakt Wilbert op een onachtzame manier gebruik van zijn Brengun waardoor deze onbruikbaar is geworden. De volgende dag, tien dagen na zijn bevordering, wordt hij teruggezet in rang. Maar kennelijk is deze beslissing te snel genomen. Op 22 oktober wordt Wilbert opnieuw bevorderd tot Lance Corporal. De Calgary Highlanders krijgen hierna twee dagen rust in Ossendrecht.

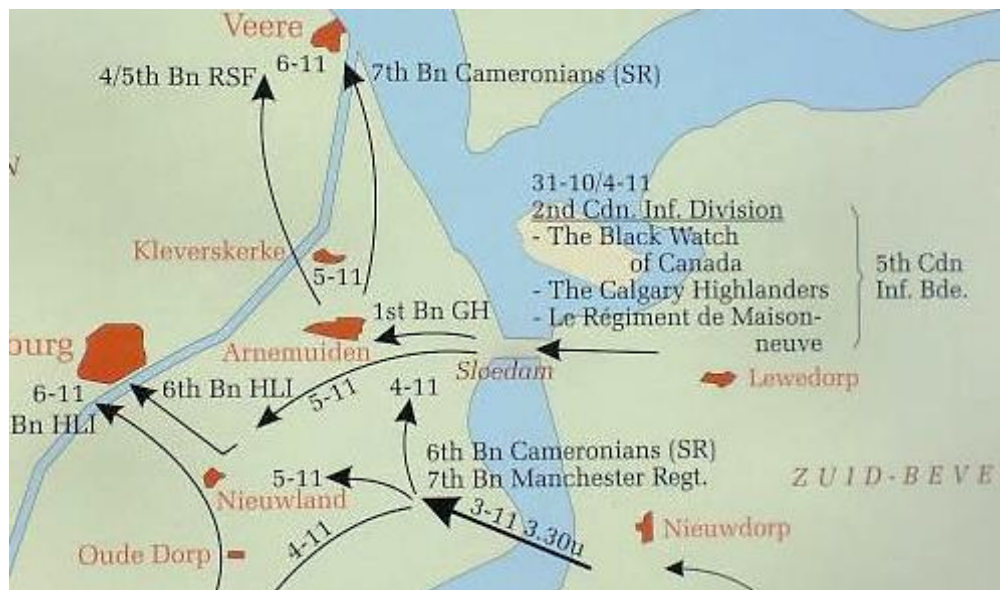
En terwijl er op 23 oktober een enorme troepenmacht richting Bergen op Zoom vertrekt, zijn de Calgary Highlanders het regiment dat vooropgaat in de strijd richting de Oosterschelde. Hun opdracht is om vanuit Woensdrecht het

terrein te veroveren dat wordt begrensd door de Oosterschelde en de spoorlijn richting Walcheren. Een groot deel van het land is onderwater gelopen of extreem nat. Het heeft op de kaart de vorm van een doods-kist (in het Engels: *coffin*) en de slag zal later worden omgedoopt tot de "Coffin Show".

In de dagen die volgen is het koud en nat. Wilbert en zijn regiment vechten zich een weg langs het spoor richting Kruiningen. Op 29 oktober steken ze het Kanaal door Zuid-Beveland over.

De Slag om de Sloedam begint op 31 oktober.

Het regiment van The Black Watch doet als eerste een aanval op de dam. Zij lijden zulke zware verliezen dat de volgende dag de Calgary Highlanders worden ingezet. Ook zij komen niet verder dan halverwege de dam. Er wordt op zulke korte afstand gevochten dat handgranaten kunnen worden teruggegooid nog voordat ze ontploft zijn.

In de morgen van 1 november lukt het de Highlanders de westkant van de dam veilig te stellen, maar het lukt ze op 2 november niet om verder te komen dan het bruggenhoofd op Walcheren. Uiteindelijk landen er Britse commando's op Walcheren en zij verdrijven de Duitse troepen. Dit maakt de Slag om de Sloedam achteraf onnodig. Het kost 107 Calgary Highlanders het leven.

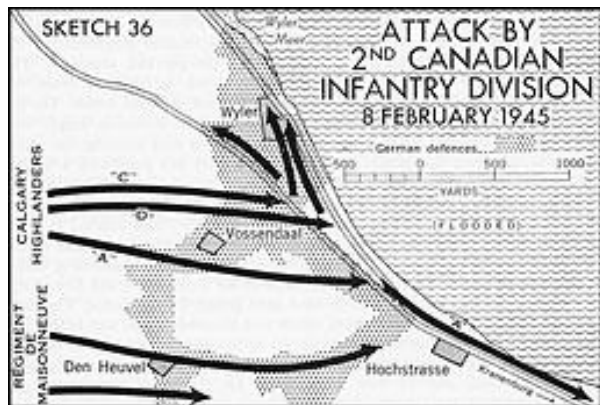
Voor wat dagen rust zijn ze vanaf 4 november gestationeerd in Lierre, ten zuidoosten van Antwerpen, België. Tot groot vermaak van de manschappen en de plaatselijke bevolking speelt die middag op het marktplein een groep doedelzakspelers. In de avond is er tijd voor verdere ontspanning met muziek en een drankje. In de nacht van 10 op 11 november vertrekt het gehele regiment richting Nijmegen, Nederland.

In eerste instantie worden de Calgary Highlanders gestationeerd in huizen langs de Rijksweg in Malden. Ze worden ingezet bij het bewaken van bruggen over de rivier de Maas bij Malden en Grave. Er zijn rustdagen en er wordt getraind met een nieuw wapen, de WASP-vlammenwerper. Kennelijk is er nu ook tijd om te onderzoeken wat er op 21 oktober is gebeurd met de Brengun van Wilbert. Er volgt een disciplinaire straf. Hij moet tien dagen soldij inleveren.

Gedurende de hele winter wordt het regiment ingezet bij de bewaking van de grens bij Groesbeek. Twee weken op, één week af. Als de kerstdagen naderen begint het te sneeuwen. De manschappen hebben geen winteruniform en omdat hun donkere uniformen afsteken tegen het witte landschap dragen ze tijdens patrouilles hun ondergoed over hun uniform en witte handdoeken over hun helm. Op kerstavond, wanneer de Calgary Highlanders op patrouille zijn langs het front bij Groesbeek, brengen de Duitse soldaten aan de overkant een serenade.

De Canadezen beantwoorden deze door terug te schieten met geweren, granaten en mortieren. De volgende dag brengen de Canadezen twee doedelzakspelers mee om te spelen voor de Duitsers. Oudejaarsnacht beginnen de Duitsers, precies om twaalf uur, te schieten. Volgens ooggetuigen kun je bij het licht van al dat geschut een krant lezen. Na vijf minuten roepen de Duitsers: "Gelukkig nieuwjaar, Canada". Op 10 januari verlaten de Calgary Highlanders de frontlinie voor een week rust in Nijmegen.

Vanaf 1 februari begint voor Wilbert en zijn regiment de voorbereiding op Operatie Veritable. Vanaf Berg en Dal vertrekken ze richting de grens en verblijven ongeveer vijf kilometer van Wyler, Duitsland, in de bossen, wachtend op wat komen gaat. Op 8 februari, om 05.00 uur, wordt de aanval op Wyler ingezet.

De slag om Wyler blijkt lastiger dan gedacht en zal acht uur duren, vijftien Calgary Highlanders sneuvelen. Ze verblijven nog twee dagen in de ruïnes van Wyler en gaan daarna terug naar Berg en Dal en Nijmegen.

Op 18 februari vertrekt het regiment richting het Moyland bos. Midden in de nacht nemen ze hun posities in en voor de komende 48 uur patrouilleren ze, vinden er wat schermutselingen plaats met Duitse soldaten en beschieten ze Slot Moyland.

Slot Moyland, 6 december 2020

Na Moyland volgt het Hochwald. Een dichtbegroeid bos, met soms maar een paar meter zicht waardoor de kans groot is in een hinderlaag te lopen. Hier start Operatie Blockbuster. Het doel van de Calgary Highlanders is het innemen van de westkant van de noordelijke rand van het bos. Net na middernacht, op 27 februari, vertrekt het regiment. Het is bewolkt en er is geen maanlicht om de mannen bij te schijnen, de boerderijen die ze in het open landschap passeren lijken verlaten. Pas bij het ochtendlicht ondervinden ze weerstand van Duitse soldaten, maar het lukt ze hun doel te bereiken, worstelend door modder en sneeuw, en om 22.30 uur, na hevige gevechten aan het begin van de avond, kan er eindelijk, na vierentwintig uur, een warme maaltijd gegeten worden. Er zijn 200 Duitse soldaten gevangengenomen, twaalf Calgary Highlanders sneuvelen in het Hochwald.

Wilbert raakt deze dag in het Hochwald zwaargewond. Met een schotwond in zijn hoofd, bewusteloos en met minimale hartslag wordt hij in eerste instantie behandeld in de No 10 Field Ambulance en het No 18 Canadian Field Ambulance Advanced Dressing Station. Maar de artsen hier kunnen niet genoeg voor hem doen. Wilbert wordt de volgende dag overgebracht naar het No 6 Canadian General Hospital in Sint-Michielsgestel, gevestigd in het Instituut voor Doven. Hier zijn artsen aanwezig die gespecialiseerd zijn in neurochirurgie.

Het Instituut voor Doven in Sint-Michielsgestel in 1910

De tijdelijke militaire begraafplaats in Sint-Michielsgestel

Maar de hersenchirurgen kunnen de schotwond in het hoofd van Wilbert niet helen. Op 5 maart 1945 sterft Wilbert Berton Rowe. Negentien jaar oud. Hij wordt tijdelijk begraven in Sint-Michielsgestel.

Zijn broer Harold Edgar keert wel veilig huiswaarts na de oorlog.

Op 23 oktober 1945 wordt Wilbert herbegraven op de Canadese Oorlogsbegraafplaats in Groesbeek, graf **XVI. G. 4.**

Op zijn grafsteen staat de volgende tekst:

HE GAVE HIS LIVE FREELY
THAT WE MIGHT LIVE IN PEACE.
WE LOVED HIM DEARLY

Wilbert ontvangt de volgende onderscheidingen:

- 1939 – 1945 Star
- France & Germany Star
- War Medal 1939 – 1945
- Canadian Volunteer Service Medal with Clasp

Levensverhaal door Sigrid Norde: Research Team Faces To Graves

* Heeft u een foto van deze soldaat of aanvullende informatie, neem dan contact op met info@facestograves.nl

Bronnen:

Commonwealth War Graves Commission

Library and Archives Canada

David J. Bercuson, Battalion of Heroes – The Calgary Highlanders in World War II, The Calgary Highlanders Regimental Foundation, 1994

War Diaries – Calgary Highlanders – 1944 - 1945

<https://www.veterans.gc.ca/eng/remembrance/memorials/canadian-virtual-war-memorial/detail/4041386>

<https://necrocanada.com/obituaries-2021/edna-adeline-rowe-leeson-2021/>

<https://www.canada.ca/content/dam/themes/defence/caf/militaryhistory/dhh/official/book-1956-medical-services-1-en.pdf>

https://www.deheerlijkheidherlaar.nl/images/uploads/documenten/Bevrijding_St.M.Gestel_fietstocht_aandachtspunten2.pdf

<https://www.ivdvariatie.nl/8-ivd-gebouw-1910-1960-en-2010>

<https://nl.findagrave.com/memorial/12904934/wilbert-berton-rowe/photo>

<https://www.oorlogzeeland.nl/index.php/slag-om-de-schelde/scheldeslag-sloedam/bevrijding-sloedam>

<https://www.ibiblio.org/hyperwar/UN/Canada/CA/Victory/sk/Victory-36.jpg>